

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Lőrík Erzsébet ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Szepesi Zsuzsa ügyvéd által képviselt alperes ellen közszolgálati jogviszony megszüntetése iránt a Szekszárdi Munkaügyi Bíróságnál 1.M.41/2009. szám alatt megindított és másodfokon a Tolna Megyei Bíróság 10.Mf.20.033/2009/4. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán a 2010. november 3. napján megtartott tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Tolna Megyei Bíróság 10.Mf.20.033/2009/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek

- tizenöt nap alatt - 10.000 (tízezer) forint és 2.500 (kettőezer-öttszáz) forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetéke az államot terheli.

I n d o k o l á s :

A felperes áthelyezés útján 2004. április 15-ei hatállyal került kinevezésre az alpereshez adóügyi ügyintéző munkakörbe. A közszolgálati jogviszonyát a 2008. december 20-án kelt felmentéssel szüntette meg az alperes. Az intézkedésének indokolása szerint Sz.M.J.V.K., valamint a SZ.Ö. határozatával, és a rendeletével a P.H. hivatali szervezetére vonatkozóan 2008. december 20. napjától kezdődő hatállyal átszervezést és létszámcsökkentést rendelt el, mely a felperes munkakörét is érintette. Ezért a Ktv. 17. §-ának (1) bekezdés a) és c) pontja alapján a közszolgálati jogviszonyát megszüntette hivatkozva arra, hogy felajánlható betöltetlen munkakörrel nem rendelkezik. A felperes 2009. január 21-én keresettel fordult a munkaügyi bírósághoz, amelyben a munkáltatói intézkedés jogellenességének megállapítását, és az eredeti munkakörbe történő visszahelyezését kérte.

Az alperes az ellenkérelmében elismerte, hogy a felperessel szemben kibocsátott felmentés jogellenes volt, azonban az eredeti munkakörbe történő visszahelyezésének mellőzését kérte. A Szekszárdi Munkaügyi Bíróság 1.M.41/2009/9. számú ítéletével a kibocsátott felmentést hatálytalanította, és a felperest visszahelyezte az eredeti munkakörébe. Kötelezte az alperest 30.000 forint perköltség viselésére, kimondva, hogy az eljárás illetéke az államot terheli. Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában hivatkozott a Pp. 163. §-ának (2) bekezdésében foglaltakra, amely szerint a bíróság az ellenfél elismerése folytán valónak fogadhat el tényeket, ha azok tekintetében nem merül fel kételye. Az alperes a perben konkrétan nem indokolta, hogy mely jogszabálysértés miatt ismerte el az általa kibocsátott felmentés jogellenességét, a bíróság az alperesi nyilatkozatra tekintettel azonban a jogvitát a keresetnek való helyt adással bírálta el. Az alperes a perben nem igazolta, hogy nagyobb érdeke fűződne a felperes eredeti munkakörbe

történő visszahelyezése mellőzéséhez, mint a visszahelyezéshez, ezért a bíróság a felperes kérelmének megfelelően döntött a Ktv. 60. § (1) és (2) bekezdésére is figyelemmel. Az alperes fellebbezése folytán eljáró Tolna Megyei Bíróság 10.Mf.20.033/2009/4. számú ítéletével a munkaügyi bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett részében helybenhagyta, és az alperest 15.000 forint fellebbezési költség megfizetésére kötelezte. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a Ktv. 60. § (1) - (3) bekezdésében foglaltakból nem következik a nagyobb érdeksérelem bizonyításának kötelezettsége, a bíróság azonban a mérlegelési jogkörében hozza meg a döntését. Főszabály a munkavállaló kérésére a továbbfoglalkoztatás, kivételnek az számít, ha a munkáltató e kérelem ellenére a továbbfoglalkoztatás mellőzését kéri. Ebből következően a bizonyítási teher a munkáltatóra hárul, amelyet az elsőfokú bíróság helytállónan állapított meg. A másodfokú bíróság kiegészítette az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást hivatalos tudomása alapján a szakszervezeti kifogás tárgyú nem peres eljárás adataival. A Szekszárdi Munkaügyi Bíróság Mpk.50.004/2009/5. számú végzése ellen benyújtott fellebbezés alapján meghozott Tolna Megyei Bíróság 2009. március 11-én kelt 10.Mpkf.20.009/2009/2. számú jogerős végzése megállapította, hogy a közgyűlés az átszervezésről, a létszámleépítésről hozott határozata, rendelete meghozatala során megsértette a munkáltatói intézkedések tervezetének a szakszervezettel való véleményeztetésre, véleménykérésre vonatkozó kötelezettségét, a közgyűlés erről szóló határozatának és a rendeletének végrehajtását a jogerős bírósági döntésig fel kellett függeszteni. A bíróság a Ktv. 71. § folytán alkalmazandó Mt. 23. § (5) bekezdésre hivatkozott, amely úgy rendelkezik, hogy a munkáltató és a szakszervezet közötti egyeztető tárgyalás befejezéséig, illetve a jogerős bírósági döntésig a támadott döntést nem lehet végrehajtani, illetve a végrehajtást fel kell függeszteni. A munkáltató az átszervezésről, a létszámleépítésről hozott közgyűlési döntés végrehajtásának felfüggesztéséről szóló kötelezettségét megsértette azzal, hogy a felmentésekről intézkedett, a megyei bíróság ezt a rendeltetésellenes joggyakorlás körébe tartozó magatartásnak minősítette, és a jogkövetkezmények körében értékelte. A Ktv. 60. § (3) bekezdés a) pontja értelmében ha a munkáltató általi felmentés a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményébe ütközik, nem alkalmazható a munkáltató visszahelyezés mellőzésére irányuló kérelmről szóló 60. § (2) bekezdése, tehát a visszahelyezés tekintetében nincs a bíróságnak mérlegelési joga, ha a munkavállaló kéri a visszahelyezést, ebben az esetben kötelezően elrendelendő. Az alperes felülvizsgálati kérelme elsődlegesen a másodfokú ítélet „megváltoztatására” irányult akként, hogy a bíróság mellőzze a felperes eredeti munkakörébe történő visszahelyezésére vonatkozó ítéleti rendelkezést azzal, hogy ehelyett a Ktv. 60. § (4) bekezdése

szerinti következményként két havi átlagkereset megfizetésére kötelezze az alperest.

Sz.V.Ö., és SZ.M.J.V.P.H. ellen a szakszervezet a döntések érvénytelenítése iránt 2009. január 21-én terjesztett elő kifogást a Szekszárdi Munkaügyi Bíróságon. Ekkor a felperessel már közölték a felmentést, így azt nem lehetett felfüggeszteni. A felmentés egyoldalú, címzett jognyilatkozat, hatálya a közléssel áll be, így arra a munkaügyi bíróság Mpk.50.004/2009/5. számú végzésének felfüggesztő rendelkezése nem vonatkozik. A munkaügyi bíróság döntése kizárólag arra terjedhet ki, hogy a közgyűlési döntés még végre nem hajtott rendelkezéseit lehet felfüggeszteni, azaz a munkáltató a kifogás jogerős elbírálásáig további, a közgyűlési határozaton alapuló felmentést nem adhat ki. Más megközelítésben a munkaügyi bíróság Mpk.50.004/2009/5. számú végzése mint elsőfokú végzés nem volt jogerős, és a felfüggesztő rendelkezésre is értelemszerűen kiterjedt a fellebbezési jog. A kifogás tárgyában a Tolna Megyei Bíróság 10.Mpk.20.009/2009/2. számú jogerős végzése szerint a munkáltató, azaz az alperes a szakszervezettel való véleményegyeztetésre vonatkozó kötelezettségét sértette meg (érdemben nem volt meg a tizenöt napos véleményezési határidő), ezt meghaladó jogsértés nem állapítható meg. Minderre tekintettel téves a másodfokú bíróság azon ítéleti megállapítása, hogy a felperes részére kiadott felmentés az Mt. 4. § (1) bekezdésébe, azaz a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményébe ütközik. A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult. Álláspontja szerint az alperes folyamatosan arra hivatkozik, hogy „a gyors lezárás” érdekében ismerte el a jogellenességet. Ehhez képest minden elsőfokú ítélet ellen fellebbezést nyújtott be, így a jelen ügyben is, mely nem támasztja alá a hivatal működését figyelembe vevő gyors eljárásra vonatkozó indokolást. Az elsőfokú bíróság egyértelműen rögzítette, hogy az alperes elismerő nyilatkozata alapján hozta meg a döntését. A felfüggesztés a közgyűlési döntés végrehajtására vonatkozik (és nem a felmentésre), a végrehajtást kellett volna felfüggeszteni, nemcsak a bíróság döntése után, hanem a határidőben benyújtott szakszervezeti kifogással egyidejűleg az Mt. 23. § (5) bekezdése értelmében. Az alperes intézkedése kifejezetten a felperes személye ellen irányult, annak ellenére, hogy korábban egyetlen kifogás sem érte a munkáját, mindig „kollegális” volt. Az pedig, hogy az alperes minden indokolás nélkül az anyagi jogkövetkezményt is sokallja, és azt a törvényi minimumban kéri megállapítani, a jelen eljárásban sértő és érthetetlen a felperes számára. A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint nem megalapozott. Az alperes a felülvizsgálati kérelmében arra helytállóan hivatkozott, hogy részéről a rendeltetésellenes joggyakorlás nem valósult meg. A felperes felmentésére nem vitásan 2008. december 20-án került sor, ami ellen már azelőtt előterjesztette a keresetét, hogy a szakszervezet kifogással élt volna. Ebből

következően a munkáltatói intézkedés olyan időpontban történt, amikor a szakszervezeti kifogásról a munkáltatónak nem lehetett tudomása. Amennyiben a közgyűlési döntés, illetve határozat végrehajtásának felfüggesztésére sor került a szakszervezet eljárása folytán, az nem lehetett kihatással a felperessel már közölt jogviszony-megszüntetésre. Ebből következően pedig a másodfokú bíróság jogszabálysértő módon állapította meg a munkáltató rendeltetésellenes joggyakorlását, és tévesen értékelte úgy, hogy nem alkalmazható a munkáltató visszahelyezés mellőzésére irányuló kérelméről szóló Ktv. 60. § (2) bekezdése. Helytállóan fejtette ki azonban a másodfokú bíróság, hogy a perbeli időben hatályos Ktv. 60. § (1) - (3) bekezdésének szövegéből nem következik a nagyobb érdeksérelem bizonyításának kötelezettsége. Főszabály azonban az, hogy a jogellenesség megállapítása esetén a köztisztviselőt az eredeti munkakörében kell továbbfoglalkoztatni, és a munkáltató kérelmére csak akkor lehet ettől eltekinteni, ha a foglalkoztatás tőle nem várható el. Az eljáró bíróságok ebben a körben helytállóan utaltak arra, miszerint az alperest terhelte a bizonyítási teher, amelynek nem tett eleget (Pp. 164. §). Önmagában az a körülmény, hogy a perbeli időszakban a munkáltatónál létszámleépítés zajlott, a felperesre vonatkozóan nem igazolja a továbbfoglalkoztatás lehetetlenülését. A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján. A felülvizsgálati eljárásban pervesztes alperes perköltség fizetési kötelezettsége a Pp. 78. §-ának (1) bekezdésén alapul, míg a felülvizsgálati eljárás illeték megfizetésére az adott ügyben még irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján köteles.

Budapest, 2010. november 3.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, dr. Hajdu Edit s.k. bíró
A kiadmány hitelével: Nné tisztviselő